Interculturaliteit als aandachtspunt: hoe eraan beginnen?

Katrijn D'hamers, FARO vzw

2014 zal niet enkel in het teken staan van de herdenking van WOI, maar ook in het teken van 50 jaar migratie. In 1964 werden namelijk de bilaterale akkoorden gesloten tussen België enerzijds en Marokko en Turkije anderzijds. De overeenkomsten regelden de arbeids- en woonomstandigheden van de arbeidsmigranten en het overbrengen van hun familie. Andere akkoorden inzake arbeidsmigratie uit diverse landen volgden later. In 1974 werd bovendien de islam als godsdienst erkend in België.

Sindsdien is er veel gebeurd. De meeste arbeidsmigranten zijn permanent gebleven en hebben in België hun bestaan opgebouwd samen met hun familie. In het kielzog van de Marokkaanse en Turkse reizigers zijn er ook vele anderen die een nieuwe thuis vonden in België. Ook zij willen heel graag hun migratiegeschiedenis documenteren en bewaren. Samen met vele andere reizigers over vele eeuwen hebben ze mee hun stempel gedrukt op Vlaanderen. Denk bijvoorbeeld aan de culinaire rijkdom of de invloed op de architectuur. In 2014 zal Erfgoeddag met het thema 'Grenzeloos' ook de mogelijkheid bieden om in te zetten op migratiegeschiedenis.

Als je van migratie, of specifiek van Marokkaanse of Turkse migratie, een aandachtspunt wil maken, hoe begin je hier dan aan? Bij welke organisaties kan je terecht? Enkele mogelijkheden op een rij.

Zoek een partner die over een netwerk beschikt. Dit kunnen bijvoorbeeld zelforganisaties zijn, onthaalbureaus, integratiediensten en nog enkele andere.

- **Zelforganisaties**
  Gedurende vele jaren hebben migranten zich georganiseerd in honderden verenigingen. Velen van hen hebben zich aangesloten bij een federatie. Deze federaties ondersteunen hun lokale verenigingen, geven vorming en helpen bij de organisatie van activiteiten. Wanneer je een partner zoekt, wend je dan eerst tot deze federaties. Je vindt een overzicht van hen en meer details over hun werking in de brochure *Van alle markten thuis* die je op internet vindt.
- **Sector inburgering en integratie**
  Onthaalbureaus, de taalopleidingen Nederlands Tweede Taal, en de Huizen van het Nederlands vangen nieuwkomers op in de gepaste opleidingen. De integratiecentra en –diensten stimuleren de aandacht voor diversiteit in hun regio. Op de website www.kruispuntmi.be kan je meer lezen over hun werking en vind je eveneens adressen terug.

Wie aan de slag wil en een mogelijke partner heeft gevonden, houdt best rekening met volgende aandachtspunten.

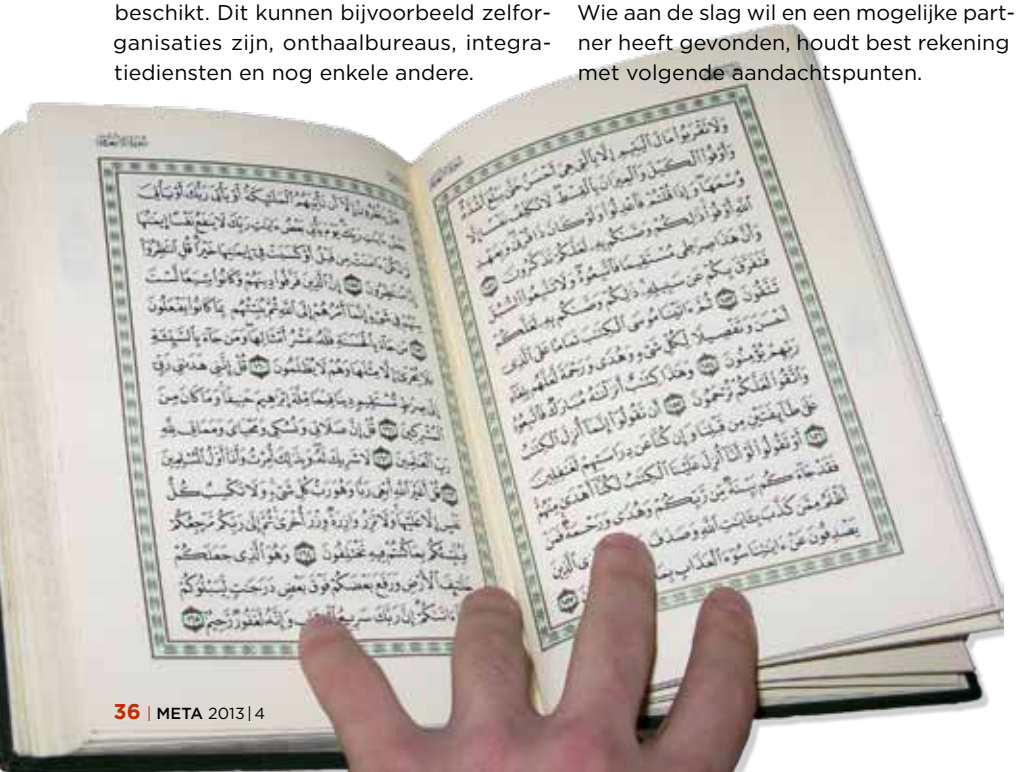

- **Neem de tijd** om je (mogelijke) partner beter te leren kennen.
- **Bezoek een activiteit**, neem de gelegenheid om elkaar op een vertrouwde manier te leren kennen.
- **Spreek samen af** wie welke rol vervult. Een **zelforganisatie** heeft als meerwaarde dat ze thuis is binnen haar etnisch-culturele gemeenschap. Een **culturele organisatie** heeft andere meerwaardes. Welke expertise brengt elke partner binnen?
- **Kies samen voor een thema**. Ga daarbij eerder voor de gedeelde elementen dan hetgeen jullie onderscheidt. Familiegeschiedenis, culinair erfgoed, tradities zijn enkele laagdrempelige mogelijkheden.
- **Spreek vooraf over de verwachtingen**. Verwachtingen kunnen verschillen onder partners. Sociale organisaties zijn vaak eerder bezig met het proces of sociale cohesie. Een culturele organisatie is geconcentreerd op het eindresultaat. Zorg dat je het eens wordt. Rek ook voldoende tijd uit om tijdens een project te kunnen aanpassen.
- **Zorg voor een blijk van erkenning**. Zorg dat er voor de deelnemers uit de etnisch-culturele gemeenschappen een blijk van erkenning is voorzien. Nodig hen bijvoorbeeld uit op een tentoonstelling of boekvoorstelling.
- **Spreek de taal**. Wees ervan bewust dat schriftelijk communiceren niet meteen doeltreffend is. Gebruik daarentegen persoonlijke communicatie via telefoon of face-to-face. Vermijd jargon.

Je kan de cirkel ook rond maken: 2014 als jaar van de herdenking van WOI en migratie. Heel wat migranten vochten tijdens WOI mee aan Britse en Franse zijde. Chinese migranten werden ingeschakeld als arbeiders, Indiërs in de loopgraven. Senegalezen en Algerijnen vochten mee met hun Franse kolonisator. 2014, een jaar vol kansen.